

Innhald

Forord	7
DEL 1 Kva er kritisk literacy?	9
Å manøvrere i det komplekse tekstsamfunnet	11
Kva er literacy?	12
Kva er kritisk literacy?	14
Kritisk literacy som teoretisk felt	16
Kritisk teori og Frankfurterskulen	17
Kritisk pedagogikk	17
Kritisk diskursanalyse	18
Sosialsemiotikk og multimodalitet	20
Kritisk literacy som didaktisk metode	21
Fire måtar å nærme seg ein tekst på	22
Ein didaktisk modell for arbeid med kritisk literacy	23
Kritisk literacy i norskfaget	25
DEL 2 Kritisk tilnærming til tekst	27
Kva tekstar er eigna for kritiske tilnærmingar?	29
Tekst og makt	29
Reklametekstar og innhaldsmarknadsføring	33
Avisteikstar	35
Historiske tekstar	40
Kontekstanalyse – eit vilkår for kritisk tilnærming til tekst	41
Sjangerforventingar og sjangerbrot	46

INNHALD

Analysereiskapar for kritisk literacy	49
Analyse av verbalspråk	50
Trinnvis kritisk tilnærming til verbale ressursar	64
Analyse av visuelle framstillingar	64
Trinnvis kritisk tilnærming til visuelle ressursar	76
Kva spørsmål opnar for kritiske tilnærmingar til tekst?	77
Spørsmål som kan fremje kritisk literacy og refleksjon hos elevar	77
DEL 3 Kritisk literacy i klasserommet	81
Frå teori til klasseromspraksis	83
Didaktiske grep for kritisk tilnærming til tekst	84
Undervisningsopplegg 1: Å lese teksten med motstand	86
Øving 1: Deltreningsoppgåver for kritisk lesing	88
Øving 2: Steg for steg-modell for kritisk lesing	94
Undervisningsopplegg 2: Redesign og mottekst	99
Øving 1: Å redesigne tekst	102
Øving 2: Å produsere ein mottekst	107
Undervisningsopplegg 3: Å lese eit mangfald av tekstar	114
Øving 1. Lese tekst frå Forsvarets magasin <i>Innsats</i>	120
Øving 2. Lese tekst frå Naturvernforbundet Trøndelag	123
Undervisningsopplegg 4: Å lese samansett tekst med motstand	128
Etterord	135
Tendensar og utfordringar i det globale og digitale samfunnet	135
Ei utvida forståing av kritisk literacy	136
Referansar	139
Register	145